

-VATROGASNA ZAJEDNICA -VARAŽDINSKE ŽUPANIJE

Osposobljavanje dobrovoljnih vatrogasaca
za zvanje **VATROGASNI ČASNIK**

Ustroj zaštite od požara

Pripremio: Stjepan Kovaček, dipl. ing.

Sadržaj predmeta - poglavlja

SADRŽAJ PREDMETA:

- *A) povijesni razvoj zaštite od požara;*
 - *B) vatrogasne postrojbe, udruge dobrovoljnih vatrogasaca i vatrogasne zajednice;*
 - *C) statut udruge dobrovoljnih vatrogasaca*
-
- *D) Zakon o vatrogastvu*
 - *E) Civilna zaštita*

A) POVIJESNI RAZVOJ ZAŠTITE OD POŽARA

RAZVOJ VATROGASTVA U SVIJETU

- Vatra je, kao jedan od najznačajnijih prirodnih fenomena – dobar sluga, ali loš gospodar
- Proizvodnja vatre – vjerojatno jedan od najvećih izuma u povijesti čovječanstva!
- Prve organizirane službe za zaštitu od požara datiraju iz **2. tisućljeća prije naše ere**, a o tome govore egipatski papirusi – vatrogastvo je temeljem toga niklo u Egiptu

Ustroj zaštite od požara (Osposobljavanje dobrovoljnih vatrogasaca za zvanje "Vatrogasni časnik")

A) POVIJESNI RAZVOJ ZAŠTITE OD POŽARA

RAZVOJ VATROGASTVA U SVIJETU

- Razvojem društva odnosno zaštite od požara, u Grčkoj konstruirana je konstruirana prva vatrogasna pumpa 350. godine prije nove ere
- Prvi uređeni sustav vatrogastva = Rimsko carstvo (1. stoljeće nove ere)
- vatrogastvo iz ruku vojnih postrojbi prelazi u organizaciju po cehovskom načelu

Ustroj zaštite od požara (Osposobljavanje dobrovoljnih vatrogasaca za zvanje "Vatrogasni časnik")

A) POVIJESNI RAZVOJ ZAŠTITE OD POŽARA

RAZVOJ VATROGASTVA U SVIJETU

sv. Florijan – zaštitnik vatrogasaca

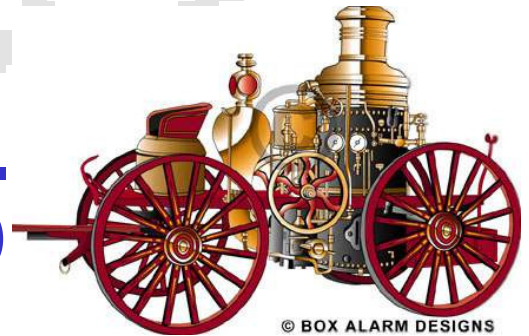
- vojni časnik u Rimskom Carstvu (na području današnje Austrije)
- osuđen na smrt bacanjem u rijeku Enns (s kamenim kotačem oko nogu) radi pomoći kršćanima
- pogubljen 4. svibnja 304. godine
- štuje se po cijelom svijetu kao zaštitnik vatrogasaca

Ustroj zaštite od požara (Osposobljavanje dobrovoljnih vatrogasaca za zvanje "Vatrogasni časnik")

A) POVIJESNI RAZVOJ ZAŠTITE OD POŽARA

RAZVOJ VATROGASTVA U SVIJETU

- Srednji vijek – nema značajnijeg razvoja vatrogasne tehnike - požare gasi cijela lokalna zajednica u kojoj je on nastao; djeluju "noćobdije"
- Prve "moderne" štrcaljke sa modernijom izvedbom datiraju iz 16. stoljeća (Njemačka)
- Prva parna štrcaljka pojavljuje se u Beču u 19. st.
- **Prvo dobrovoljno vatrogasno društvo u Europi osnovano je 1846. godine u gradu Durlachu (Njemačka)**

Ustroj zaštite od požara (Osposobljavanje dobrovoljnih vatrogasaca za zvanje "Vatrogasni časnik")

A) POVIJESNI RAZVOJ ZAŠTITE OD POŽARA

RAZVOJ VATROGASTVA U HRVATSKOJ

- prvi akti o zaštiti od požara usvojeni su u Dubrovačkoj Republici 1272. Godine (Statut)
- u 18. stoljeću (vrijeme Marije Terezije) donesen je "požarnički propis" koji razrađuje obveze pojedinih cehova i sl.

Ustroj zaštite od požara (Osposobljavanje dobrovoljnih vatrogasaca za zvanje "Vatrogasni časnik")

A) POVIJESNI RAZVOJ ZAŠTITE OD POŽARA

RAZVOJ VATROGASTVA U HRVATSKOJ

- izrazita povezanost Hrvatske sa srednjom Europom (dio Austro-ugarske monarhije)
- U Varaždinu je **17. lipnja 1864.** osnovana **prva dobrovoljna vatrogasna organizacija** u nas pod nazivom "**Prvi hrvatski dobrovoljni vatrogasni zbor u Varaždinu**" (164 osnivača)
- Osnivanje je potaknuo **Oto Mayer**, turpijarski «kalfa» koji je saznanja o vatrogastvu iz Njemačke prenio u svoj rodni grad.

Ustroj zaštite od požara (Osposobljavanje dobrovoljnih vatrogasaca za zvanje "Vatrogasni časnik")

A) POVIJESNI RAZVOJ ZAŠTITE OD POŽARA

RAZVOJ VATROGASTVA U HRVATSKOJ

- daljnji tijek osnivanja DVD-ova:
 - 1865. DVD Sisak
 - 1868. DVD Otočac (Lika)
 - 1869. DVD Ludbreg
 - 1870 DVD Zagreb
 - 1871 DVD Karlovac, DVD Nova Gradiška, itd.
- Prva **profesionalna** vatrogasna postrojba formirana je kao Gradski vatrogasni zbor u Rijeci 1863. godine
- prvo dobrovoljno vatrogasno društvo na selu osnovano je u **Hrženici (kod Ludbrega)** 1872. god.

Ustroj zaštite od požara (Osposobljavanje dobrovoljnih vatrogasaca za zvanje "Vatrogasni časnik")

A) POVIJESNI RAZVOJ ZAŠTITE OD POŽARA

RAZVOJ VATROGASTVA U HRVATSKOJ

- Težnja da se zaštita od požara učini djelotvornijom i organiziranom, da se mrežom dobrovoljnih vatrogasnih društava, koja su svojim radom pronijela vrijednosti tadašnjega dobrovoljnog vatrogastva, pokrije što veći prostor Hrvatske, rezultirala je osnivanjem **Hrvatsko-slavonske vatrogasne zajednice 5. lipnja 1876. godine. (u Sisku).**

Ustroj zaštite od požara (Osposobljavanje dobrovoljnih vatrogasaca za zvanje "Vatrogasni časnik")

A) POVIJESNI RAZVOJ ZAŠTITE OD POŽARA

RAZVOJ VATROGASTVA U HRVATSKOJ

Osobe najznačajnije je rani razvoj vatrogastva u Hrvatskoj

Đuro Deželić,

«otac» hrvatskog vatrogastva

- prvi predsjednik Hrvatsko-slavonske vatrogasne zajednice (na toj dužnosti 30 godina)
- 1882. godine objavio "Obučevnik za dobrovoljne vatrogasce", prvu vatrogasnu knjigu na hrvatskom jeziku)

Ustroj zaštite od požara (Osposobljavanje dobrovoljnih vatrogasaca za zvanje "Vatrogasni časnik")

A) POVIJESNI RAZVOJ ZAŠTITE OD POŽARA

RAZVOJ VATROGASTVA U HRVATSKOJ

Osobe najznačajnije je rani razvoj vatrogastva u Hrvatskoj

Mirko Kolarić,

«učitelj» hrvatskog vatrogastva

- zapovjednik varaždinskog DVD-a i tajnik Hrvatsko-slavonske vatrogasne zajednice,
- izrekao prvu vatrogasnu zapovijed na hrvatskom jeziku 1877. godine)
- 1980. pokrenut "Memorijal Mirka Kolarića" kao najznačajnije pozivno vatrogasno natjecanje u RH

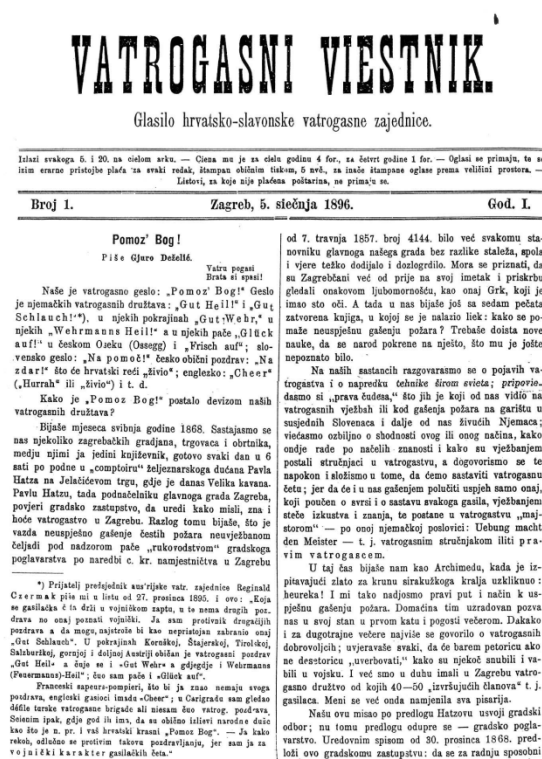
Ustroj zaštite od požara (Osposobljavanje dobrovoljnih vatrogasaca za zvanje "Vatrogasni časnik")

A) POVIJESNI RAZVOJ ZAŠTITE OD POŽARA

RAZVOJ VATROGASTVA U HRVATSKOJ

- ostali važniji datumi u povijesti vatrogastva u RH:

- 1881. organiziran prvi hrvatski strukovni vatrogasni tečaj
- 1892. izlazi polumjesečnik "Vatrogasac"
- 1896. počinje izlaziti "Vatrogasni vjesnik"

Ustroj zaštite od požara (Osposobljavanje dobrovoljnih vatrogasaca za zvanje "Vatrogasni časnik")

A) POVIJESNI RAZVOJ ZAŠTITE OD POŽARA

RAZVOJ VATROGASTVA U HRVATSKOJ

- u periodu od kraja 19. do sredine 20. stoljeća uglazbljena je **vatrogasna himna**, uvodi se današnji oblik **vatrogasne zastave** s likom svetog Florijana, itd.
- 1933. donosi se **Zakon o organizaciji vatrogastva Kraljevine Jugoslavije** (formirane vatrogasne "čete")

Ustroj zaštite od požara (Osposobljavanje dobrovoljnih vatrogasaca za zvanje "Vatrogasni časnik")

A) POVIJESNI RAZVOJ ZAŠTITE OD POŽARA

RAZVOJ VATROGASTVA U HRVATSKOJ

- 1948. donosi se Zakon o dobrovoljnim vatrogasnim društvima Narodne republike Hrvatske, 1949. god. osnovan je Savez dobrovoljnih vatrogasnih društava NRH
- 1968. Donosi se **Zakon o zaštiti od požara** koji regulira i organiziranost vatrogastva
- 1991. vatrogastvo RH prelazi na rad u uvjetima ratnog djelovanja

Ustroj zaštite od požara (Osposobljavanje dobrovoljnih vatrogasaca za zvanje "Vatrogasni časnik")

A) POVIJESNI RAZVOJ ZAŠTITE OD POŽARA

RAZVOJ VATROGASTVA U HRVATSKOJ

- 1992. Hrvatska vatrogasna zajednica primljena je u **Međunarodni tehnički odbor za protupožarnu preventivu i gašenje požara (CTIF)** u Albeni (Bugarska)
- 1993. temeljem novog Ustava Republike Hrvatske doneseni su prvi **Zakon o vatrogastvu** i **Zakon o zaštiti od požara u neovisnoj Hrvatskoj**. Temeljem tih zakona vatrogastvo je djelovalo u okviru Ministarstva unutarnjih poslova. Novim Zakonom o vatrogastvu koji je na snazi od 1. 1. **2000.** godine vatrogastvo je **decentralizirano** - potpalo pod jedinice županije, gradove i općine.

Ustroj zaštite od požara (Osposobljavanje dobrovoljnih vatrogasaca za zvanje "Vatrogasni časnik")

ZAKON O VATROGASTVU

VATROGASNE POSTROJBE, DOBROVOLJNA VATROGASNA DRUŠTVA I VATROGASNE ZAJEDNICE

Ustroj zaštite od požara (Osposobljavanje dobrovoljnih vatrogasaca za zvanje "Vatrogasni časnik")

B) VAT. POSTROJBE, DOBROVOLJNA VAT. DRUŠTVA I VAT.ZAJEDNICE

1. VATROGASNA DJELATNOST

Vatrogasna djelatnost je sudjelovanje u provedbi preventivnih mjera zaštite od požara i eksplozija, gašenje požara i spašavanje ljudi i imovine ugroženih požarom i eksplozijom, pružanje tehničke pomoći u nezgodama i opasnim situacijama te obavljanje i drugih poslova u nesrećama, ekološkim i inim nesrećama.

Vatrogasnu djelatnost **obavljaju** vatrogasne postrojbe, dobrovoljna vatrogasna društva i vatrogasne zajednice kao stručne i humanitarne organizacije.

Ustroj zaštite od požara (Osposobljavanje dobrovoljnih vatrogasaca za zvanje "Vatrogasni časnik")

B) VAT. POSTROJBE, DOBROVOLJNA VAT. DRUŠTVA I VAT.ZAJEDNICE

2. VATROGASNE POSTROJBE

Vrste vatrogasnih postrojbi:

- javna vatrogasna postrojba (62)
- postrojba dobrovoljnog vatrogasnog društva (1793)
- profesionalna vatrogasna postrojba u gospodarstvu (55)
- postrojba dobrovoljnog vatrogasnog društva u gospodarstvu (66)
- 4 intervencijske vatrogasne postrojbe Državne uprave za zaštitu i spašavanje – uključuju i zračne snage

Ustroj zaštite od požara (Osposobljavanje dobrovoljnih vatrogasaca za zvanje "Vatrogasni časnik")

B) VAT. POSTROJBE, DOBROVOLJNA VAT. DRUŠTVA I VAT.ZAJEDNICE

3. OBVEZE GRADOVA-OPĆINA

Broj javnih vatrogasnih postrojbi odnosno **dobrovoljnih vatrogasnih društava** na području grada ili općine utvrđen je **Planom zaštite od požara tog grada ili općine.**

Na području grada ili općine mora djelovati najmanje jedna javna vatrogasna postrojba ili dobrovoljno vatrogasno društvo koje ima vatrogasnu postrojbu od najmanje **20 psihofizički zdravih i osposobljenih dobrovoljnih vatrogasaca, te propisanu vatrogasnu opremu i sredstva.**

Ustroj zaštite od požara (Osposobljavanje dobrovoljnih vatrogasaca za zvanje "Vatrogasni časnik")

B) VAT. POSTROJBE, DOBROVOLJNA VAT. DRUŠTVA I VAT.ZAJEDNICE

3. OBVEZE GRADOVA-OPĆINA

Ukoliko na području grada ili općine postoje **DVD-a koja nisu utvrđena planom zaštite od požara** (sva DVD-a osim središnjega – utvrđenog Planom zaštite od požara) tada njihove postrojbe moraju imati najmanje **10 psihofizički zdravih i osposobljenih dobrovoljnih vatrogasaca i minimalnu propisanu opremu.**

Ustroj zaštite od požara (Osposobljavanje dobrovoljnih vatrogasaca za zvanje "Vatrogasni časnik")

B) VAT. POSTROJBE, DOBROVOLJNA VAT. DRUŠTVA I VAT.ZAJEDNICE

3. OBVEZE GRADOVA-OPĆINA

Javne vatrogasne postrojbe

- osniva ih općinsko ili gradsko poglavarstvo kao javne ustanove
- mogu biti profesionalne (npr. Javna vatrogasna postrojba grada Varaždina) ili dobrovoljne, a mogu biti i kombinirane (s «profesionalnom jezgrom»)
 - u osnivanje je potrebno 10 osnivača
 - unutarnje djelovanje kod profesionalnih javnih vatrogasnih postrojbi uređuje se pravilnicima, a kod dobrovoljnih javnih vatrogasnih postrojbi uređuje se Statutom

Ustroj zaštite od požara (Osposobljavanje dobrovoljnih vatrogasaca za zvanje "Vatrogasni časnik")

B) VAT. POSTROJBE, DOBROVOLJNA VAT. DRUŠTVA I VAT.ZAJEDNICE

4. DOBROVOLJNA VATROGASNA DRUŠTVA

Dobrovoljna vatrogasna društva osnivaju se sukladno Zakona o udrugama, a mogu započeti obavljati vatrogasnu djelatnost tek kada imaju **vatrogasnu postrojbu** sastavljenu od **10** psihofizički zdravih i osposobljenih dobrovoljnih vatrogasaca (**20** ako je to jedino DVD na području grada ili općine), te propisanu opremu i sredstva.

Dobrovoljna vatrogasna društva imaju i mnogo šire aktivnosti od profesionalnih postrojbi, uključujući one društvenog i kulturnog značaja – racionalnije dugoročno rješenje zaštite od požara, osim u velikim gradovima i opasnoj industriji.

Ustroj zaštite od požara (Osposobljavanje dobrovoljnih vatrogasaca za zvanje "Vatrogasni časnik")

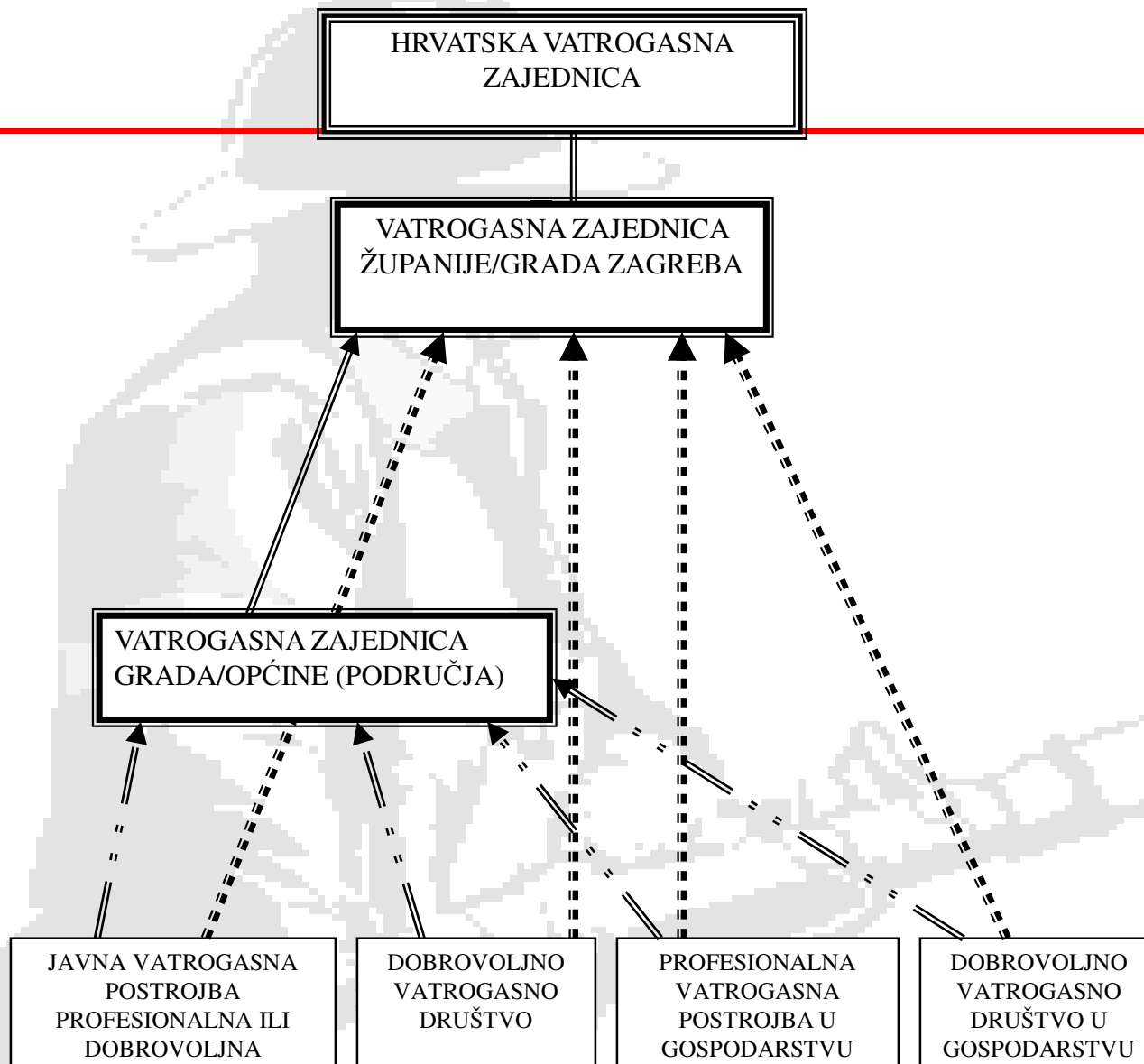
B) VAT. POSTROJBE, DOBROVOLJNA VAT. DRUŠTVA I VAT.ZAJEDNICE

UDRUŽIVANJE

Vatrogasne postrojbe se radi zajedničke koordinacije pojedinih aktivnosti i kvalitetnog razvoja obavezno udružuju temeljem Zakona o vatrogastvu u vatrogasnu zajednicu općine, grada ili područja.

Vatrogasne zajednice općina i gradova na isti se način udružuju u vatrogasne zajednice županija. U Hrvatsku vatrogasnu zajednicu udružuju se vatrogasne zajednice županija i Grada Zagreba.

Ustroj zaštite od požara (Osposobljavanje dobrovoljnih vatrogasaca za zvanje "Vatrogasni časnik")

Ustroj zaštite od požara (Osposobljavanje dobrovoljnih vatrogasaca za zvanje "Vatrogasni časnik")

B) VAT. POSTROJBE, DOBROVOLJNA VAT. DRUŠTVA I VAT.ZAJEDNICE

5. ODGOVORNE OSOBE

ZA PROVEDBU VATROGASNE DJELATNOSTI

Predsjednik vatrogasne zajednice predstavlja vatrogasnu zajednicu te skrbi o razvoju i promidžbi vatrogastva na području djelovanja vatrogasne zajednice, a bira se na način propisan općim aktom vatrogasne zajednice.

Odgovoran je i ima nadležnosti iz Zakona o udrugama i propisima koji reguliraju materijalno-financijsko poslovanje.

Zapovjednik vatrogasnih postrojbi zajednice odgovoran je nadležnom vatrogasnom zapovjedniku za stanje organiziranosti, osposobljenosti i opremljenosti vatrogastva na području djelovanja vatrogasne zajednice.

Ustroj zaštite od požara (Osposobljavanje dobrovoljnih vatrogasaca za zvanje "Vatrogasni časnik")

B) VAT. POSTROJBE, DOBROVOLJNA VAT. DRUŠTVA I VAT.ZAJEDNICE

6. VATROGASCI I VATROGASNI ZAPOVJEDNICI

Profesionalni vatrogasci:

- SSS tehničkog smjera uz obveznu prekvalifikaciju u roku godine dana
- tjelesna i duševna sposobnost
- osoba nekažnjavana za kaznena djela protiv imovine, opće sigurnosti ljudi te djela protiv službene dužnosti.

Za **zapovjednike** vatrogasnih postrojbi i zajednica uvjeti (školska sprema) su razrađeni po razinama.

Dobrovoljni vatrogasci:

- psihofizička sposobnost i najmanje zvanje "vatrogasac"

Ustroj zaštite od požara (Osposobljavanje dobrovoljnih vatrogasaca za zvanje "Vatrogasni časnik")

B) VAT. POSTROJBE, DOBROVOLJNA VAT. DRUŠTVA I VAT.ZAJEDNICE

7. VATROGASNE INTERVENCIJE

Vatrogasnom intervencijom, koja se obavlja zbog nastalog požara, eksplozije, nesreće ili druge opasne situacije zapovijeda zapovjednik u vatrogasnoj postrojbi koja je **prva** započela s intervencijom.

Kada je na mjesto događaja prva izašla vatrogasna postrojba DVD-a, zapovjednik te postrojbe zapovijeda vatrogasnom intervencijom do dolaska **JVP** kada zapovjedanje intervencijom **preuzima** zapovjednik u toj postrojbi.

B) VAT. POSTROJBE, DOBROVOLJNA VAT. DRUŠTVA I VAT.ZAJEDNICE

7. VATROGASNE INTERVENCIJE

Ako zapovjednik koji zapovijeda vatrogasnom intervencijom ocijeni da raspoloživim sredstvima i snagama **nije u mogućnosti** uspješno obaviti intervenciju, o događaju odmah izvješćuje nadređenoga vatrogasnog zapovjednika koji preuzima zapovijedanje intervencijom.

Kada događaj prelazi granice općine ili grada zapovijedanje vatrogasnom intervencijom preuzima zapovjednik vatrogasnih postrojbi vatrogasne zajednice područja ako isti postoji ili županijski vatrogasni zapovjednik.

Ustroj zaštite od požara (Osposobljavanje dobrovoljnih vatrogasaca za zvanje "Vatrogasni časnik")

B) VAT. POSTROJBE, DOBROVOLJNA VAT. DRUŠTVA I VAT.ZAJEDNICE

Javne ovlasti voditelja vatrogasne intervencije:

1. ulaziti u dom bez privole stanara, ako se otklanja izravna ozbiljna opasnost za život i zdravlje ljudi ili imovine većeg opsega,
2. zabraniti promet vozila i pristup nepozvanim osobama u blizini mjesta intervencije do dolaska policije,
3. pozvati policiju glede osiguranja mjesta događaja te poduzimati druge potrebne mjere radi sprječavanja nastajanja štetnih posljedica,
4. izmjestiti osobe i ukloniti stvari iz susjednih građevina koje su ugrožene nastalim događajem,
5. prekinuti dovod električne energije i plina,
6. djelomično ili potpuno ograničiti dovod vode potrošačima u zoni pojave požara ili čitavom naselju, radi osiguranja potrebne količine vode za gašenje požara,
7. koristiti vodu iz svih izvora, bez obzira kome pripadaju, bez plaćanja naknade,
8. djelomičnog ili potpunog rušenja građevina preko koje bi se požar mogao proširiti, ako se širenje požara ne može spriječiti na drugi način,
9. poslužiti se tuđim prometnim sredstvima radi prijevoza osoba stradalih u događaju u najbližu zdravstvenu ustanovu, ili radi prijevoza osoba na mjesto događaja.

Ustroj zaštite od požara (Osposobljavanje dobrovoljnih vatrogasaca za zvanje "Vatrogasni časnik")

B) VAT. POSTROJBE, DOBROVOLJNA VAT. DRUŠTVA I VAT.ZAJEDNICE

8. NADZOR VATROGASNIH ORGANIZACIJA

“**Upravni i inspekcijski** nadzor nad provedbom ZOV i propisa donijetih na temelju njega te radom vatrogasnih postrojbi u provedbi javnih ovlasti, obavlja MUP.

Stručni nadzor nad radom vatrogasnih postrojbi provodi glavni vatrogasni zapovjednik, njegov zamjenik i pomoćnici u svom djelokrugu rada.”

Kako je DUZS preuzela od MUP-a “poslove vatrogastva”, odnosno poslove upravnog i stručnog nadzora, od 2005. nadzor vatrogastva provode djelatnici te Uprave. Vatrogasni zapovjednici u VZZ/VZG/VZG/VZO također mogu provoditi stručni nadzor.

Upravni i inspekcijski nadzor (temeljem Zakona o općem upravnom postupku) detektira provedbu pojedinih odredaba ZOV, dok stručni nadzor obuhvaća provjeru intervencijske spremnosti vatrogasne postrojbe.

Ustroj zaštite od požara (Osposobljavanje dobrovoljnih vatrogasaca za zvanje “Vatrogasni časnik”

B) VAT. POSTROJBE, DOBROVOLJNA VAT. DRUŠTVA I VAT.ZAJEDNICE

9. ŠKOLOVANJE, OSPOSOBLJAVANJE I USAVRŠAVANJE

Školovanje – profesionalni vatrogasci
(“vatrogasac” i “vatrogasni tehničar”)

Osposobljavanje i usavršavanje – dob. vatrogasci
– prema Pravilniku o osposobljavanju i usavr. dob. vat.

Zvanja dobrovoljnih vatrogasaca:

- vatrogasna mladež
- vatrogasac,
- vatrogasac I. klase,
- dočasnik,
- dočasnik I. klase,
- časnik,
- časnik I. klase,
- viši časnik,
- viši časnik I. klase,
- Počasni časnik i
- počasni viši časnik.

Ustroj zaštite od požara (Osposobljavanje dobrovoljnih vatrogasaca za zvanje “Vatrogasni časnik”)

B) VAT. POSTROJBE, DOBROVOLJNA VAT. DRUŠTVA I VAT.ZAJEDNICE

10. FINANCIRANJE VATROGASNIH ORGANIZACIJA

“Sredstva za financiranje **redovne** djelatnosti **javnih vatrogasnih postrojbi** općina, gradova i Grada Zagreba osiguravaju se u proračunu općine/grada/Grada Zagreba.”

Još uvijek se JVP-e financiraju iz državnog proračuna i to na temelju odredbe Zakona o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave po kojoj država ustupa 1% poreza na dohodak jedinicama lokalne samouprave koji su osnivači JVP-i.

To nije dostatno za financiranje redovne djelatnosti većine JVP-i, pa Vlada RH Odlukom o minim. financ. standardima dodatno financira red. djelatnost JVP-i.

Ustroj zaštite od požara (Osposobljavanje dobrovoljnih vatrogasaca za zvanje “Vatrogasni časnik”

B) VAT. POSTROJBE, DOBROVOLJNA VAT. DRUŠTVA I VAT.ZAJEDNICE

10. FINANCIRANJE VATROGASNIH ORGANIZACIJA

Financiranje **dobrovoljnog vatrogastva u potpunosti** je preuzela **područna i lokalna samouprava**. Sredstva za financiranje **redovne** djelatnosti DVD-a i VZ-a te za opremanje njezinih članica osiguravaju se u **proračunu općine, grada i Grada Zagreba** čije područje pokrivaju.”

Osim za redovno djelovanje vatrogasnih zajednica i DVD-a ta sredstva se dijelom mogu koristiti **i za opremanje** svih članica (osim za vatrogasne postrojbe iz gospodarstva), dakle i za JVP-e. Mogući su i namjenski doprinosi odnosno komunalne naknade za podršku vatrogastvu.

Ustroj zaštite od požara (Osposobljavanje dobrovoljnih vatrogasaca za zvanje “Vatrogasni časnik”

B) VAT. POSTROJBE, DOBROVOLJNA VAT. DRUŠTVA I VAT.ZAJEDNICE

10. FINANCIRANJE VATROGASNIH ORGANIZACIJA

Osim proračunskih sredstava vatrogastvo se financira i iz **premija osiguranja**.

Društva za osiguranje izdvajaju sredstva u visini **5% od premije osiguranja od požara** koja se uplaćuju u iznosu od 30% na poseban račun HVZ-e u iznosu od 30% na poseban račun VZŽ-a i VZG Zagreba na području kojih se nalazi osigurana imovina te 40% na račun vatrogasne zajednice jedinice lokalne samouprave, odnosno područne vatrogasne zajednice na području na kojem se nalazi osigurana imovina.” Ova su sredstva strogo namjenska – za opremanje i osposobljavanje.

Ustroj zaštite od požara (Osposobljavanje dobrovoljnih vatrogasaca za zvanje “Vatrogasni časnik”

B) VAT. POSTROJBE, DOBROVOLJNA VAT. DRUŠTVA I VAT.ZAJEDNICE

10. FINANCIRANJE VATROGASNIH ORGANIZACIJA

Priobalno područje koristi i dio sredstava iz naknada za opće korisne funkcije šuma (izdvajaju sve pravne osobe u RH kao 0,07 % od ukupnog prihoda).

Vatrogasne organizacije mogu ostvarivati i dodatan prihod vlastitom djelatnošću.

Olakšice – povrat PDV-a i oslobođenje od carinjenja za robu koja se ne proizvodi u RH.

Ustroj zaštite od požara (Osposobljavanje dobrovoljnih vatrogasaca za zvanje "Vatrogasni časnik")

B) VAT. POSTROJBE, DOBROVOLJNA VAT. DRUŠTVA I VAT.ZAJEDNICE

11. KAZNENE ODREDBE

Novčana kazna u iznosu od **10.000,00 do 50.000,00** kuna kaznit za prekršaj pravne osobe:

1. ako vatrogasna postrojba bez opravdanih razloga na zapovijed nadležnoga vatrogasnog zapovjednika ne sudjeluje u vatrogasnoj intervenciji izvan svoga područja djelovanja,
2. ako općina, grad, županija, Grad Zagreb ne osigura sredstva za opremanje i osposobljavanje središnjih postrojbi ili društva te ostalih dobrovoljnih vatrogasnih društava sukladno planu ZOP-a.

B) VAT. POSTROJBE, DOBROVOLJNA VAT. DRUŠTVA I VAT.ZAJEDNICE

5. ako poslove prof. vatrogasca ili poslove vatrogasca s posebnim ovlastima i odgovornostima obavlja osoba koja za to nema propisane uvjete,
6. ako poslove dobrovoljnog vatrogasca obavlja osoba koja ne posjeduje propisanu tjelesnu i duševnu sposobnost te koja nije osposobljena za obavljanje tih poslova,
8. ako obavlja školovanje vatrogasaca bez ovlaštenja i programa te obavlja osposobljavanje i usavršavanje vatrogasaca bez ovlasti ministra unutarnjih poslova,
9. ako društvo za osiguranje odnosno pravne osobe koje imaju vlastite osiguravajuće fondove ne uplate propisani dio premije.
10. ako javno poduzeće za gospodarenje šumama i šumskim zemljištem u RH ne uplati propisani dio od naknade za korištenje općekorisnih funkcija šuma,
11. ako nenamjenski koriste uplaćena sredstva od osiguravajućih društava, odnosno sredstva ostvarena vlastitom djelatnošću.

Ustroj zaštite od požara (Osposobljavanje dobrovoljnih vatrogasaca za zvanje "Vatrogasni časnik")

B) VAT. POSTROJBE, DOBROVOLJNA VAT. DRUŠTVA I VAT.ZAJEDNICE

11. KAZNENE ODREDBE

Za iste prekršaje kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od **2.000,00 do 10.000,00 kuna** i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

I iz kaznenih odredaba vidljivo je da bez obzira po kojem modelu se provodi vatrogasna djelatnost ona se mora provoditi sukladno odredbama ovoga Zakona. Dobrovoljna vatrogasna društva i odgovorne osobe (**predsjednik i zapovjednik**) svaki po svojoj liniji odgovornosti mora dosljedno provoditi odredbe ovoga Zakona.

Ustroj zaštite od požara (Osposobljavanje dobrovoljnih vatrogasaca za zvanje "Vatrogasni časnik")

B) VAT. POSTROJBE, DOBROVOLJNA VAT. DRUŠTVA I VAT.ZAJEDNICE

11. KAZNENE ODREDBE

Novčana kazna od 5.000,00 do 20.000,00 kuna kaznit za prekršaj fizičke osobe:

1. ako kao **županijski vatrogasni zapovjednik** odnosno **zapovjednik** vatrogasnih postrojbi VZO/VZG/VZP ne uspostavi učinkovitu organizaciju, osposobljenost i intervencijsku spremnost vatrogastva na području općine, grada, županije i Grada Zagreba,
2. ako kao zapovjednik vatrogasne intervencije **ne sačuva tragove** koji mogu poslužiti za utvrđivanje uzroka događaja ili ne osigura čuvanje požarišta te dođe do ponovnog aktiviranja požara,
3. ako **ne postupi po zahtjevu zapovjednika** vatrogasne intervencije ili bez opravdanih razloga ne sudjeluje u obavljanju intervencije i spašavanju ljudi i imovine ugroženih nastalim događajem **po naredbi načelnika odnosno gradonačelnika.**

Ustroj zaštite od požara (Osposobljavanje dobrovoljnih vatrogasaca za zvanje "Vatrogasni časnik")

C) STATUT DOBROVOLJNOG VATROGASNOG DRUŠTVA I VZO/VZG/VZP/VZŽ

STATUT DVD-a i VATROGASNIH ZAJEDNICA

Ustroj zaštite od požara (Osposobljavanje dobrovoljnih vatrogasaca za zvanje "Vatrogasni časnik")

C) USTROJ DOBROVOLJNOG VATROGASNOG DRUŠTVA

a) Statut

Statut je akt koji govori o ustroju, pravima i obvezama vatrogasaca.

Statut donosi Skupština Društva (natpolovičnom većinom svih članova upisanih u Matičnu knjigu Društva).

b) Osnovne odredbe Statuta

opće odredbe (naziv društva, pečat,znak...), ciljevi i djelatnosti, ustroj Društva, udruživanje, vatrogasna postrojba, upravljanje i tijela Društva, Skupština, Upravni odbor, Predsjednik, Zapovjedništvo, Tajnik, Nadzorni odbor, Stručni poslovi, ostalo

Ustroj zaštite od požara (Osposobljavanje dobrovoljnih vatrogasaca za zvanje "Vatrogasni časnik")

C) USTROJ DOBROVOLJNOG VATROGASNOG DRUŠTVA

c) Tijela Društva (iz Statuta)

- Skupština;
 - Upravni odbor;
 - Predsjednik Društva;
 - Zapovjednik;
 - Nadzorni odbor
(Časni sud)
- Predsjednika bira Skupština. On ima ovlast da zastupa Društvo.

Ustroj zaštite od požara (Osposobljavanje dobrovoljnih vatrogasaca za zvanje "Vatrogasni časnik")

C) USTROJ DOBROVOLJNOG VATROGASNOG DRUŠTVA

c) Tijela Društva (iz Statuta)

Zapovjednika imenuju Upravni odbor ili Skupština, a potvrđuje ga poglavarstvo općine ili grada. On je odgovoran za osposobljenost i interventnu spremnost vatrogasne postrojbe Društva kao i za stanje vatrogasne opreme.

C) USTROJ DOBROVOLJNOG VATROGASNOG DRUŠTVA

d) Skupština

Skupština bira Upravni odbor, predsjednika i Nadzorni odbor; usvaja izvješća o radu Društva i donosi Plan rada te Financijski plan

Vrste Skupština: osnivačka, izborna, redovna, izvanredna, svečana, tematska

Radom Društva između dvije Skupštine upravljaju Upravni odbor i Predsjednik (on ima ovlast da zastupa Društvo).

Ustroj zaštite od požara (Osposobljavanje dobrovoljnih vatrogasaca za zvanje "Vatrogasni časnik")

C) USTROJ DOBROVOLJNOG VATROGASNOG DRUŠTVA

e) Nadzorni odbor

Nadzorni odbor kontrolira cjelokupni rad Društva, a bira ga Skupština.

Ustroj zaštite od požara (Osposobljavanje dobrovoljnih vatrogasaca za zvanje "Vatrogasni časnik")

C) USTROJ DOBROVOLJNOG VATROGASNOG DRUŠTVA

f) Vrsta članova Društva

1. utemeljitelji (fizičke osobe-osnivači društva)
2. članovi veterani (osobe koje su navršile 50 godina vatrog.staža)
3. počasni članovi (fizičke i pravne osobe koje su se posebno istakle)
4. pomažući članovi (fizičke i pravne osobe koje pomažu Društvu)
5. pričuvni članovi (koji su još sposobni za rad, ali nisu aktivni)
6. izvršujući – operativni članovi (članovi pripadnici vatrogasne postrojbe)

Ustroj zaštite od požara (Osposobljavanje dobrovoljnih vatrogasaca za zvanje "Vatrogasni časnik")

C) USTROJ DOBROVOLJNOG VATROGASNOG DRUŠTVA

Aktivnosti koje obavljaju dobrovoljna vatrogasna društva i njihove postrojbe

DVD osim vatrogasne djelatnosti mogu obavljati preventivnu djelatnost, edukaciju građana, gospodarske i društvene djelatnosti (održavanje vozila, organiziranje natjecanja, prijevoz pitke vode i dr.) koje su u svezi s obavljanjem vatrogasne djelatnosti, ako time ne umanjuju intervencijsku spremnost vatrogasne postrojbe

Ustroj zaštite od požara (Osposobljavanje dobrovoljnih vatrogasaca za zvanje "Vatrogasni časnik")

C) USTROJ DOBROVOLJNOG VATROGASNOG DRUŠTVA

Članovi vatrogasne postrojbe DVD-a: uvjeti, broj članova i zapovjedanje

Članom vatrogasne postrojbe mogu bi sve osobe osposobljene za određeno zvanje odnosno specijalnost

U DVD-ima članstvo može sačinjavati i ostalo građanstvo odnosno mladež, s time da svaki DVD mora imati najmanje jednu vatrogasnu postrojbu od 10 vatrogasaca utvrđenu planom zaštite od požara da bi moglo djelovati, a ako je ono utvrđeno postrojbom od interesa za općinu ili grad tad mora djelovati s najmanje 20 vatrogasaca.

Ustroj zaštite od požara (Osposobljavanje dobrovoljnih vatrogasaca za zvanje "Vatrogasni časnik")

C) USTROJ DOBROVOLJNOG VATROGASNOG DRUŠTVA

Članovi vatrogasne postrojbe DVD-a: uvjeti, broj članova i zapovjedanje

Zapovijedanje u vatrogasnim postrojbama obavlja zapovjednik.

C) USTROJ DOBROVOLJNOG VATROGASNOG DRUŠTVA

Članovi vatrogasne postrojbe DVD-a: uvjeti, broj članova i zapovjedanje

Zapovjednik DVD-a odgovoran je zapovjedniku nadležne zajednice, a postavlja ga tijelo upravljanja određeno u statutu Društva (upravni odbor).

Zapovjednik zajednice odgovoran je županijskom vatrogasnom zapovjedniku, a imenuje ga nadležno tijelo po statutu (skupština ili predsjedništvo) uz suglasnost općine i grada.

Zapovjednika JVP-i njegova zamjenika imenuje poglavarstvo općine ili grada kao njegovog osnivača.

Ustroj zaštite od požara (Osposobljavanje dobrovoljnih vatrogasaca za zvanje "Vatrogasni časnik")

C) USTROJ DOBROVOLJNOG VATROGASNOG DRUŠTVA

Članovi vatrogasne postrojbe DVD-a: uvjeti, broj članova i zapovjedanje

Županijski vatrogasni zapovjednik odgovoran je načelniku HVZ-e, a imenuje ga nadležno tijelo po statutu (Skupština).

Načelnik HVZ-e pomoćnik je glavnom vatrogasnom zapovjedniku RH, bira ga skupština HVZ-e, uz suglasnost MUP-a RH.

Glavni vatrogasni zapovjednik Republike Hrvatske zaposlenik je Državne uprave za zaštitu i spašavanje, pomoćnik je ravnatelja iste Uprave te je odgovoran za organiziranost vatrogastva na teritoriju RH.

Ustroj zaštite od požara (Osposobljavanje dobrovoljnih vatrogasaca za zvanje "Vatrogasni časnik")

C) USTROJ DOBROVOLJNOG VATROGASNOG DRUŠTVA

Odgovornosti zapovjednika odnosno voditelja vatrogasne intervencije po završetku iste

Zapovjednik ili voditelj vatrogasne intervencije po završetku iste odgovoran je da se požarište sačuva radi utvrđivanja uzroka požara (očevid).

C) USTROJ DOBROVOLJNOG VATROGASNOG DRUŠTVA

Pravo na naknadu za dobrovoljne vatrogasce koji sudjeluju u vatrogasnoj intervenciji

Dobrovoljni vatrogasci temeljem Zakona o vatrogastvu imaju pravo na plaću poslodavca i za vrijeme provedeno na vatrogasnoj intervenciji. Ako se prilikom intervencije uključuju dobrovoljni vatrogasci izvan općine tada refundaciju naknade vrši općina gdje se odvijala intervencija.

C) USTROJ DOBROVOLJNOG VATROGASNOG DRUŠTVA

f) Prava članova Društva

Članovi Društva mogu biti birani ili imenovani za određene dužnosti u Društvu! (Ustav RH i Zakon o udrugama)

Ustroj zaštite od požara (Osposobljavanje dobrovoljnih vatrogasaca za zvanje "Vatrogasni časnik")

C) USTROJ DOBROVOLJNOG VATROGASNOG DRUŠTVA

h) Obilježja pripadnosti, dužnosti i osposobljenosti (zvanja)

Obilježje pripadnosti vatrogasnoj postrojbi odnosno DVD-u (tzv. amblemi) nose se na LIJEVOM rukavu vatrogasne odore ili košulje.

Obilježja dužnosti nose se na gornjem dijelu ovratnika svečane odore, odnosno iznad LIJEVOG džepa radne odore ili košulje.

Obilježja zvanja nose se na ramenici vatrogasne odore odnosno košulje.

POZNAVANJE OZNAKA ZVANJA I DUŽNOSTI JE OBVEZNO!

Ustroj zaštite od požara (Osposobljavanje dobrovoljnih vatrogasaca za zvanje "Vatrogasni časnik")

OZNAKE ZVANJA I DUŽNOSTI DOBROVOLJNIH VATROGASACA

HRVATSKA VATROGASNA ZAJEDNICA, Našička 14, Zagreb

OZNAKE ZVANJA DOBROVOLJNIH VATROGASACA

OZNAKE DUŽNOSTI DOBROVOLJNIH VATROGASACA

D) ZAKON O ZAŠTITI OD POŽARA

ZAKON O ZAŠTITI OD POŽARA

Ustroj zaštite od požara (Osposobljavanje dobrovoljnih vatrogasaca za zvanje "Vatrogasni časnik")

D) ZAKON O ZAŠTITI OD POŽARA

Nositelji organizacije zaštite od požara u jedinicama lokalne i regionalne samouprave

Nositelj organizacije zaštite od požara su vatrogasne organizacije temeljem Ustava Republike Hrvatske, Zakona o zaštiti od požara i Zakona o vatrogastvu.

Ustroj zaštite od požara (Osposobljavanje dobrovoljnih vatrogasaca za zvanje "Vatrogasni časnik")

D) ZAKON O ZAŠTITI OD POŽARA

Obaveze jedinica lokalne samouprave (općine i gradovi) u vezi osiguranja financiranja redovne vatrogasne djelatnosti (dobrovoljne i profesionalne)

Općine i gradovi financiraju redovnu djelatnost vatrogastva prema Zakonu o vatrogastvu iz proračuna lokalnih jedinica.

Financijska sredstva za djelovanje profesionalnih vatrogasnih postrojbi u gospodarstvu osigurava osnivač.

Sredstva premije osiguranja od požara koriste se za nabavku opreme te osposobljavanje vatrogasaca.

Ustroj zaštite od požara (Osposobljavanje dobrovoljnih vatrogasaca za zvanje "Vatrogasni časnik")

D) ZAKON O ZAŠTITI OD POŽARA

Procjena ugroženosti i Plan zaštite od požara

Procjenom ugroženosti od požara i tehnoloških eksplozija općine, grada, županije i Grada Zagreba utvrđuje se postojeće stanje u pogledu ugroženosti od požara na određenom području te predlažu mjere za poboljšanje razine zaštite od požara.

Ustroj zaštite od požara (Osposobljavanje dobrovoljnih vatrogasaca za zvanje "Vatrogasni časnik")

D) ZAKON O ZAŠTITI OD POŽARA

Procjena ugroženosti i Plan zaštite od požara

Planom zaštite od požara utvrđuju se JVP-e ili postojeća DVD-a koja moraju imati vat. postrojbu od najmanje 20 dobrovoljnih vatrogasaca te propisanu opremu i sredstva (središnja postrojba odnosno društvo), kao i ostale zadaće, aktivnosti i mjere koje se na određenom području moraju provesti u pogledu protupožarne preventive odnosno ZOP

Ustroj zaštite od požara (Osposobljavanje dobrovoljnih vatrogasaca za zvanje "Vatrogasni časnik")

D) ZAKON O ZAŠTITI OD POŽARA

Procjena ugroženosti i Plan zaštite od požara

Procjenu ugroženosti i plan zaštite od požara grada, županije i Grada Zagreba izrađuje tim stručnjaka iz tog područja, a usvaja ga općinsko ili gradsko vijeće odnosno županijska skupština

Ustroj zaštite od požara (Osposobljavanje dobrovoljnih vatrogasaca za zvanje "Vatrogasni časnik")

E) CTIF

“Međunarodni tehnički odbor za preventivnu zaštitu i gašenje požara (CTIF)”

Međunarodna **asocijacija nacionalnih vatrogasnih saveza** osnovana je **1900.** godine u **Parizu**, a Hrvatska vatrogasna zajednica primljena je u članstvo 1992. godine u bugarskoj Albeni.

Temeljem Zakona o vatrogastvu 1993. godine ustrojen je **Nacionalni odbor** za preventivnu zaštitu i gašenje požara. Osnovni zadatak odbora je: praćenje stanja zaštite od požara, organiziranosti, opremljenosti, osposobljenosti vatrogasaca, itd., a ujedno ostvaruje i suradnju s CTIF-om.

Ustroj zaštite od požara (Osposobljavanje dobrovoljnih vatrogasaca za zvanje “Vatrogasni časnik”

E) CTIF

Današnji naziv je "**Međunarodno udruženje vatrogasnih i spasilačkih službi**" (eng. International Association of Fire and Rescue Services"), a sjedište je u **Berlinu**.

Članice: **52 države** (gotovo cijela Europa, sjeverna i srednja Amerika, istočna Azija, sjeverna Afrika) te tvrtke – proizvođači vatrogasne i spasilačke opreme.

Stručni odbori: za preventivu, za opasne tvari, za zrakoplovne luke, za vatrogastvo u zdravstvu, za strategijski razvoj vatrogasnih i spasilačkih službi, za šumske požare, za statistiku, za natjecanja, za mladež, za povijest.

Ustroj zaštite od požara (Osposobljavanje dobrovoljnih vatrogasaca za zvanje "Vatrogasni časnik")

E) CTIF

Ustroj zaštite od požara (Osposobljavanje dobrovoljnih vatrogasaca za zvanje "Vatrogasni časnik")

F) DRŽAVNA UPRAVA ZA ZAŠTITU I SPAŠAVANJE

Državna uprava za zaštitu i spašavanje

U katastrofama i većim nesrećama Uprava rukovodi operativnim snagama i koordinira djelovanje drugih sudionika u aktivnostima zaštite i spašavanja, provodi njihovo pravodobno informiranje, nadzire provedbu propisanih mjera i aktivnosti u zaštiti i spašavanju te provodi mobilizaciju za potrebe sustava zaštite i spašavanja u mirnodopskim katastrofama i većim nesrećama.

Ustroj zaštite od požara (Osposobljavanje dobrovoljnih vatrogasaca za zvanje "Vatrogasni časnik")

F) DRŽAVNA UPRAVA ZA ZAŠTITU I SPAŠAVANJE

Segmenti Državne uprave za zaštitu i spašavanje

- Služba za vatrogastvo
- Služba za civilnu zaštitu
- Služba za centar 112
- Učilište vatrogastva i zaštite i spašavanja
- Služba zajedničkih poslova

Ustroj zaštite od požara (Osposobljavanje dobrovoljnih vatrogasaca za zvanje "Vatrogasni časnik")

F) DRŽAVNA UPRAVA ZA ZAŠTITU I SPAŠAVANJE

Operativne snage zaštite i spašavanja

- službe i postrojbe pravnih osoba i središnjih tijela državne uprave koje se zaštitom i spašavanjem bave u svojoj redovitoj djelatnosti,
- vatrogasna zapovjedništava i postrojbe,
- službe i postrojbe DUZS,
- zapovjedništva zaštite i spašavanja (državna, područna, lokalna),
- službe, zapovjedništava i postrojbe CZ.

Ustroj zaštite od požara (Osposobljavanje dobrovoljnih vatrogasaca za zvanje "Vatrogasni časnik")

Operativne snage zaštite i spašavanja

Operativne snage ZiS dužne su u obavljanju redovitih djelatnosti planirati mjere i poduzimati aktivnosti radi otklanjanja ili umanjenja mogućnosti nastanka katastrofe i veće nesreće te prilagođavati obavljanje redovite djelatnosti postojećim okolnostima u slučaju nastanka katastrofe i veće nesreće.

F) DRŽAVNA UPRAVA ZA ZAŠTITU I SPAŠAVANJE

Služba za vatrogastvo DUZS

Na razini države **prati stanje i pojave** u području vatrogastva, **kreira planove** i zadaće vatrogastva, brine o osposobljenosti i opremljenosti pripadnika vat. postrojbi, ali i drugih sudionika u vat. intervencijama.

Služba izravno rukovodi **Državnim intervencijskim postrojbama**, a koordinira operativnim djelovanjem sudionika u gašenju požara i drugim vat. intervencijama. Neposredno upravlja i rukovodi intervencijama ako prelaze područje **dviju ili više županija**, te priprema vođenje i upravljanje snagama u većim intervencijama u kojima sudjeluju zemaljske i **zračne snage**, odnosno usklađuje s MORH-om i MUP-om uključivanje postrojbi Oružanih snaga ili redarstva.

Ustroj zaštite od požara (Osposobljavanje dobrovoljnih vatrogasaca za zvanje "Vatrogasni časnik")

■ *Hvala na pažnji!*

Ustroj zaštite od požara (Osposobljavanje dobrovoljnih vatrogasaca za zvanje "Vatrogasni časnik")